

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deze nota is bedoeld om openbaar gemaakt te worden: **Nee**

Aan

5.1.2e

Deadline: 3 november
2021

nota

Deelprogramma aanhoudende klachten en nazorg,
vervolgprogrammering COVID-19

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg

Directie Curatieve Zorg

5.1.2e

Opgesteld door

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

12 oktober 2021

Kenmerk

1017478-3276328

Uw kenmerk

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

U heeft op 28 januari 2021 (kenmerk 1815904-217352-PG) ZonMw verzocht een voorstel uit te werken op noodzakelijke onderzoekstrajecten voor nazorg/herstelzorg na een doorgemaakte COVID-19 infectie. Sindsdien heeft VWS veelvuldig contact het met ZonMw over de vormgeving van het voorstel als ook adequate financiering. Nu volledige financiering gelukt is, heeft ZonMw op 1 oktober 2021 het Deelprogramma aanhoudende klachten en nazorg aan VWS aangeboden. Om het volledige programma vorm te geven is het nodig dat VWS definitief goedkeuring geeft op de bijbehorende begroting en liquiditeitsprognose.

2. Geadviseerd besluit

- Het advies is om deze brief te ondertekenen ter verzending aan ZonMw voor het verdere noodzakelijke en relevant onderzoek in het kader van aanhoudende klachten en nazorg bij COVID-19.

3. Kernpunten

ZonMw heeft bij de totstandkoming van het deelprogramma contact gehad met relevante veldpartijen (FMS, NHG, paramedische beroepsgroepen, patiëntvertegenwoordigers zoals C-Support, LAN, Long Fonds en NPF). Er is ook gekeken naar de gepubliceerde onderzoekagenda's (NHG en FMS).

Een deel van het deelprogramma is reeds gestart. In het deelprogramma wordt onderzoek gedaan naar de aard en omvang van aanhoudende klachten na COVID-19. Er is reeds gestart met de doorontwikkeling van de multidisciplinaire richtlijn COVID-19 nazorg. Tevens wordt onderzoek gedaan naar interventies gericht op herstel- en nazorg bij aanhoudende klachten waarbij men zich richt op het generen van in de praktijk benodigde kennis waardoor de organisatie van herstel- en nazorg geoptimaliseerd kan worden.

Vanwege de voortdurende ontwikkelingen wordt in dit deelprogramma flexibiliteit ingebouwd voor verdere invulling en experimenten binnen de met VWS afgestemde kaders.

4. Toelichting

- Draagvlak politiek*

In de Kamerdebatten over de ontwikkelingen met betrekking tot het Coronavirus is er in toenemende mate aandacht geweest voor Long COVID wat geresulteerd heeft in diverse toezeggingen over erkenning (Lid Van Esch), re-integratie en behandelaanbod (Leden Van Esch, Hijink, Kuiken en Westerveld). Ook het Lid Paulusma van de D66 heeft het 10-puntenplan Long COVID overhandigd. Op 20 september heeft MVWS (mede namens staatssecretaris SZW) een reactie gegeven. In deze brief wordt via drie sporen aangegeven wat er vanuit het kabinet wordt gedaan om meer te kunnen betekenen voor patiënten met Long COVID. Eén spoor is Onderzoek, om beter beeld te krijgen bij de klachten en effectieve behandeling van Long COVID. In de brief is aangegeven dat er meer fondsen zijn vrijgemaakt voor nieuw en aanvullend onderzoek. Ook tijdens de Begrotingsbehandeling is er aandacht (geweest) voor Long COVID.

Datum
13 oktober 2021
Kenmerk
1017478-3276328-CZ

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

In de media is er vaak aandacht voor aanhoudende klachten na een COVID-19 infectie. Vanuit de Patiëntengroep Long COVID is er aandacht gevraagd voor het ziektebeeld door middel van de petitie 'Oproep om erkenning, gecoördineerd onderzoek en behandeling langdurige COVID' die meer dan 12.000 keer ondertekend is. Onderzoek om een beter beeld te krijgen van de klachten en effectieve behandeling, erkenning voor de patiëntgroep en voldoende ondersteuningsaanbod (waaronder werk) zijn momenteel belangrijke pijlers.

c. Financiële en personele gevolgen

Via de elfde incidentele suppletoire begroting 2021 d.d. 8 september 2021 is er aanvullende financiering vrijgemaakt om aanvullend onderzoek te doen specifiek voor COVID-19 herstel- en nazorg. Dit betreft 6,31 miljoen. Het totaalbudget voor het deelprogramma is 7,8 miljoen waarvan 1,5 miljoen reeds gefinancierd is.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern: PG, FEZ

Extern: met ZonMw

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

N.v.t.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.